

Iepazīsties! LOB biedri un viņu putnustāsti

KITIJA BALCARE,
kitija@lob.lv

Videostāstu ciklā “Putnustāsti. Personība” LOB biedri – biologs Ainārs Auniņš, ārste Zane Dāvidsone un uzņēmējs Justs Krapāns – dalās savā putnošanas pieredzē un izaicinājumos, ejot dabā.

Lai sargātu, ir jāpazīst

“Tu nevari sargāt kaut ko abstraktu. Lai kaut ko sargātu, tev vispirms ir jāzina, ko vispār ir svarīgi sargāt un kur sargāt, turklāt par sargājamo objektu ir diezgan daudz kas arī jāzina,” uzsver Dr. biol. Ainārs Auniņš, Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes asociētais profesors un Zooloģijas un dzīvnieku ekoloģijas katedras vadītājs, kurš ir LOB biedrs kopš 1989. gada. Putni Aināra dzīvē ienākuši nejauši kādas ekskursijas laikā: “Šķiet, Ķemeru ieraudzīju balto cielavu. Tolaik biju kādā sestajā klasē un nezināju, kas tā par sugu, bet mani ļoti ieinteresēja, kas ir šis putns. Tad atradu mājās Kārļa Griguļa “Putnu grāmatu”, kuru izlasīju no vāka līdz vākam, turp un atpakaļ, līdz tā jau krita ārā no vākiem. Pēc tam aizbraucu uz Bioloģijas institūtu Salaspilī, kur iepazinos ar Vari Liepu, kurš kļuva par manu pirmo putnu skolotāju.” Videostāstā Ainārs spilgtiem, pašpiedzīvotiem piemēriem ilustrē savu ceļu uz putnu pasauli no bērnības līdz pirmajām putnu balsu skaņuplatēm, putnu uzskaitēm, darbam dabas aizsardzības organizācijā un tālāk jau līdz zinātniskiem pētījumiem.

Nepārtraukts atklāšanas process

Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas bērnu reimatoloģijas virsārste Zane Dāvidsone 2021. gada vasarā preti slimnīcas logiem kokā ievērojuši vistu vanagu ligzdu. Tas pamudinājis pievērsties putnu izzināšanai un pievienoties LOB biedru pulkam. Zane atceras, ka vectēvs ir pazinis teju katru putnu savā dārzā, bet tētim patikušas visas dzīvās radības. “Tētim bija ieradums – ja viņš mežā sadzirdēja kaļam dzeni, viņš vienmēr gribēja noskaidrot, kur dzenis atrodas.” Tagad šāds ieradums izveidojies arī Zanei: “Tā arī es iemācījos skatīties un vērot.” Savukārt LOB ikgadējo putnu kursu apmeklējums ornitologa Andra Dekanta vadībā ļāvis ne vien iepazīt putnu daudzveidību, bet arī izprast to, cik lielā mērā putni atspoguļo daudzus citus procesus dabā un cilvēka lomu tajos. “Putnu vērošana ir nepārtraukts atklāšanas process,” tā saka Zane, pamatojot aizraušanos ar putnošanu un putnu fotografēšanu.

“Detektīva” darbs dabā

Augu terāriju zīmola “Dzīvotne” saimnieka Justa Krapāna ģimenes dzīvesvieta ierasti uz virtuves loga

palodzes preti putnu barotavai ir stāvējis putnu noteicējs, palīdzot noskaidrot, kas ir barotavas viesi. Vēlāk, jau pārvācoties uz dzīvi laukos pašam ar savu ģimeni, noteicējs no vecāku mājām Justam ceļojis līdzi, sagādāts arī binoklis, lai apgūtu sugas un dotos tās meklēt dabā.

“Putnu meklēšana dabā ir ļoti interesants detektīva darbs,” teic Justs, piebilstot, ka apgūtās zināšanas par putnu sugām ļauj jau paredzēt, ko un kur varētu sastapt, bet neizpaliek arī pārsteigumi.

Gandarījums, ko sniedz putnu vērošana, un vēlme izzināt putnu uzvedību rosinājusi Justu 2020. gadā pievienoties LOB biedriem. Justs mudina ne tikai vērot putnus, bet arī ziņot savus novērojumus, veicinot sabiedrisko zinātni.

Par videostāstu ciklu

Videostāstu cikls “Putnustāsti. Personība” top, pateicoties projektam “Latvijas Ornitoloģijas biedrības interešu pārstāvība un sabiedrības iesaiste”, ko finansē Islande, Lihtenšteina un Norvēģija ar Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas grantu programmu “Aktīvo iedzīvotāju fonds”. Projekts norisinās no 2020. gada septembra līdz 2023. gada decembrim.

Summary

Get to know each other! LOB members share their birding stories /Kitija Balcare/ The series of videostories “Bird stories. Personality” provides an insight into birding habits and gives close-ups of some of the more than 800 LOB members. The videostories are part of the project implemented with the support of the Active Citizens Fund.

Videostāstu cikls “Putnustāsti. Personība” skatāms LOB Youtube kontā: ej.uz/putnustasti.